

»» ЗНАЙОМИМОСЬ ІЗ ПИСЬМОВИМ МНОЖЕННЯМ І ДІЛЕННЯМ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО

- 1** Виконай ділення з остачею. Поміркуй, як зручно поділити число на 10; на 100 з остачею.

$$39 : 10 \quad 885 : 100$$

Сашко вважає, що в разі ділення числа з остачею на $\frac{10}{100}$ достатньо в числі прикрити справа $\frac{\text{одну цифру}}{\text{дві цифри}}$. Число, яке залишилося ліворуч, — це неповна частка; число, яке прикрито, — це остача. Чи можна погодитися з хлопчиком?

- 2** Знайди значення виразів способом послідовного множення (або ділення); способом укрупнення розрядних одиниць.

$$\begin{array}{l} 27 \cdot 30 \\ 27 \cdot 30 \\ 510 : 30 \\ 510 : 30 \end{array}$$

- 3** Виконай множення письмово з коментарем.

$$275 \cdot 3$$

$$58 \cdot 9$$

$$236 \cdot 4$$

$$37 \cdot 6$$

- 4** Знайди значення першого добутку. Чи допоможе його розв'язок знайти значення другого добутку?

$$\begin{array}{r} \times 46 \\ 2 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 46 \\ 20 \\ \hline \end{array}$$

Письмове множення на число, що закінчується нулем

- Записую числа стовпчиком так, щоб нуль або нулі залишилися справа.
- Виконую множення, не зважаючи на нуль (нулі).
- До отриманого добутку дописую стільки нулів, скільки їх у другому множнику.

➤ Спосіб добору цифр у значенні частки

5

Виконай множення письмово з коментарем. Виконай перевірку, користуючись зразком.

$$49 \cdot 20$$

$$29 \cdot 30$$

$$23 \cdot 40$$

$$17 \cdot 50$$

$\begin{array}{r} 980 \overline{) 20} \\ 80 \underline{49} \\ 180 \underline{180} \\ 0 \end{array}$	$\rightarrow 20 = 10 \cdot 2$ $98 : 10 \approx 9, 9 : 2 \approx 4;$ $180 : 10 = 18, 18 : 2 = 9.$
---	--

Письмове ділення на кругле число

Спосіб добору цифр у значенні частки

1. Замінюю дільник — кругле число — добутком розрядної одиниці та числа.
2. Ділю неповне ділене на розрядну одиницю, для цього прикриваю в ньому справа стільки цифр, скільки нулів у розрядній одиниці.
3. Отриманий результат ділю на число, отримую цифру частки.

6

Виконай ділення з коментарем. Зістав усі випадки ділення. Що в них спільне? Яким числом є ділене? Поміркуй, чи доцільно кожного разу починати ділення з найвищого розряду. Як зручніше визначати перше неповне ділене?

$$960 : 60$$

$$720 : 40$$

$$980 : 70$$

$$900 : 60$$

Визначення першого неповного діленого

1. З'ясовую кількість цифр у дільнику.
2. У діленому відділяю зліва стільки цифр, скільки їх у дільнику. Читаю отримане число з назвою розряду.
3. Визначаю, чи можна це число розділити на дільник, щоб отримати число в тих самих розрядних одиницях.
 - ♦ Якщо так, то це число є першим неповним діленим.
 - ♦ Якщо ні, то відділяю в діленому ще одну цифру. Читаю отримане число з назвою розряду. Це число — перше неповне ділене.

**Знайомимось із письмовим множенням
і діленням на кругле число**

100.

Знайди значення добутків письмово. Перевір результати.

$42 \cdot 20$

$23 \cdot 40$

$28 \cdot 30$

$14 \cdot 50$

101.

Знайди значення часток письмово. Перевір результати.

$910 : 70$

$600 : 50$

$930 : 30$

$920 : 40$

102.

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- За 8 годин роботи два кондуктори продали 640 квитків. Скільки квитків продавав кожен із кондукторів щогодини, якщо вони працювали з однаковою продуктивністю?